

Bună al català

Una presentació de la llengua catalana a la comunitat ortodoxa i de parla romanesa de Catalunya

PLATA
FORMA
PER LA
LLENGUA

Presentació

El començament del tercer mil·leni ha significat per a Espanya, en general, i per a Catalunya, en especial, el contacte directe amb la societat romanesa. En el període 2001-2007 es va celebrar la conquesta de la Dàcia, el país dels avantpassats dels romanesos, ara fa 1.900 anys per part de l'emperador romà Marcus Ulpius Traianus, d'origen hispànic. Al segle XVII, a l'oest del Regne romanès de Transilvània, s'hi establí una comunitat catalana. Actualment, més de 100.000 romanesos resideixen a Catalunya. Profundament religiosos, els romanesos cristians ortodoxes han trobat una segona casa a Catalunya. Una llengua molt similar descendent del llatí (hi ha més de 4.000 paraules que són semblants), una fe cristiana amb arrels antigues i una cultura europea fan de la convivència dels romanesos amb la població catalana un enriquiment per les dues poblacions. La llengua catalana és per als romanesos no només una necessitat lingüística sinó un enriquiment de la mateixa copa lingüística que és el llatí.

Arxipreste Aurel Bunda

Parròquia Ortodoxa Romanesa de Sant Jordi de Barcelona

La religió ortodoxa i la cultura romanesa a Catalunya

Actualment, hi ha diverses tradicions i costums que ens recorden els vincles històrics existents entre la comunitat romanesa i Catalunya. Per exemple, la celebració de l'aniversari de Sant Nicolau el 6 de desembre, en què es fan regals als nens mentre dormen, és molt semblant a la del dia dels Reis a Catalunya que se celebra el dia 6 de gener. O el costum que anticipa el Nadal a Romania, la matança del porc, que també es manté encara arrelat en moltes localitats de Catalunya.

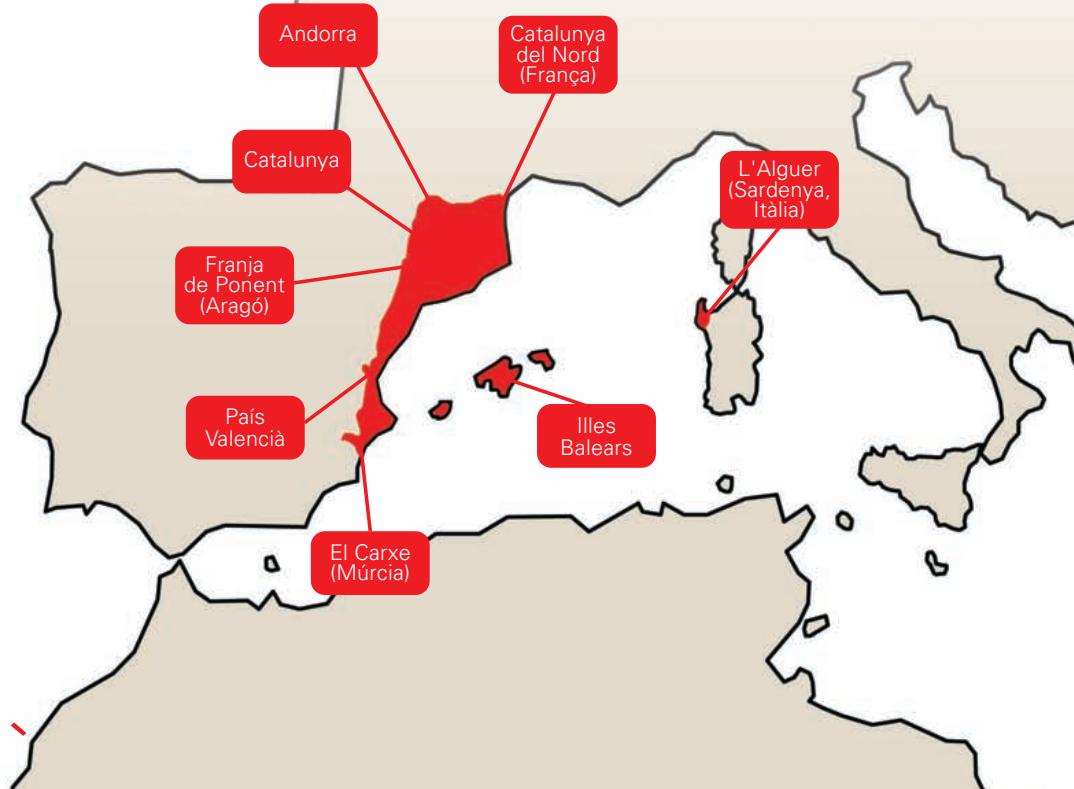
També trobem una gran coincidència entre elements culturals com ara la sîrba i la sardana, danses que s'executen de manera equivalent, amb el compàs de la música i el ritme idèntics; elements de la indumentària, com seria el cas de la căciulă i la barretina catalana; o bé en la gastronomia, amb exemples de menjars molt similars com els cârnaciori que es serveixen a les tavernes rurals romanes, i la llonganissa catalana.

El català, una llengua de milions d'europeus

Al territori on es parla el català hi viuen més de 13 milions de persones. D'aquestes, 11'5 milions l'entenen i 9 milions el poden parlar. El nombre de persones que el parlen és superior o equiparable al de les que parlen danès, suec, grec o portuguès a Europa.

El català és l'única llengua pròpia i oficial, juntament amb l'occità a la Vall d'Aran, de Catalunya, també de les Illes Balears i de la major part del País Valencià. A Andorra el català és l'única llengua oficial, mentre que a la Franja de Ponent, a la Catalunya del Nord i a l'Alguer el català gaudí de diferents graus de reconeixement.

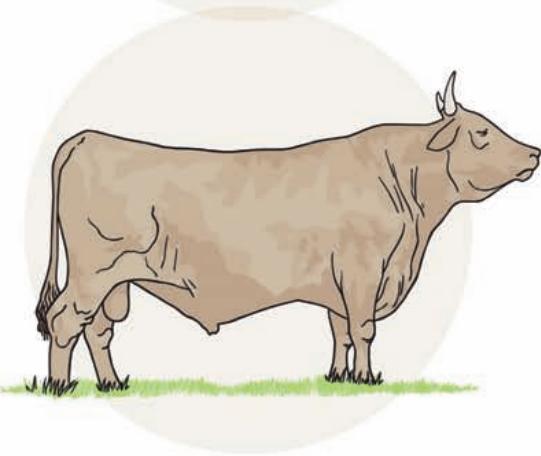
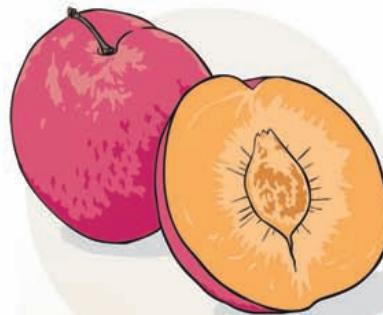

El català i el romanès, llengües germanes

Com a "filles" del llatí, les llengües romàniques són "germanes" i tenen un aire de família, que és molt fàcil d'observar en el vocabulari.

El fet que comparteixin aquestes mateixes arrels lingüístiques i els vincles històrics tan forts entre ambdues comunitats fan que el romanès i el català tinguin més de 300 paraules idèntiques:

Casa
CASA

Foc
FOC

Transport
TRANSPORT

Bou
BOU

Mecànic
MECANIC

Nas
NAS

Pruna
PRUNA

Ràdio
RADIO

Informàtic
INFORMATIC

Drac
DRAC

Agenda
AGENDA

El català, una llengua d'oportunitats

- Et pot ajudar a millorar laboralment perquè pots accedir a feines en què és necessari parlar-lo i entendre'l.
- Et facilitarà la relació amb les administracions públiques.

- ✓ Et servirà per estudiar o per ajudar els teus fills i les teves filles a l'escola.
- ✓ Et permetrà ampliar la xarxa d'amistats i de relacions socials.
- ✓ Et serà útil per accedir a recursos i a serveis diversos.

El català, llengua comuna

On puc aprendre català?

Associació Romanesa de Catalunya
(ASOCROM)
C. Villarroel 10, Baixos - 08011 Barcelona
Tel. 93 423 91 33
A/e secretaria@asocrom.org
www.asocrom.org

Consorti per a la Normalització Lingüística
(CPNL)
C. de Mallorca, 272, 8è - 08037 Barcelona
Tel. 93 272 31 00
A/e cpnl@cpnl.cat
www.cpnl.cat

© Parròquia Ortodoxa Romanesa de Sant Jordi de Barcelona
© ASOCROM - Associació Romanesa de Catalunya
© Plataforma per la Llengua
Dipòsit legal: B – 22.928 – 2011
Barcelona, desembre de 2010

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:
Oficina d'Afers Religiosos de l'Ajuntament de Barcelona

Coordinació: Gemma Ponsa
Textos: ASOCROM i Plataforma per la Llengua
Disseny gràfic i maquetació: Josep Ramon Canellas
Il·lustracions: Christian Iranzo
Impressió: SYL
Traducció del català al romanès: ASOCROM
Correcció lingüística del text en català: Jordi Manent
Tiratge: 3.000 exemplars

Bună al català

Prezentarea limbii catalane comunității ortodoxe
de origine română din Catalonia

PLATA
FORMA
PER LA
LLENGUA

Prezentare

Începutul mileniului al treilea a însemnat pentru Spania, în general, și pentru Catalonia, în particular, contactul direct cu societatea română. Între 2001-2007 au fost sărbătoriți 1900 de ani de când împăratul roman Marcus Ulpius Traianus de origine spanică a cucerit Dacia, țara înaintașilor românilor de astăzi. În secolul 17 în vestul Regatului Român Transilvania s-a stabilit o comunitate catalană. În actualitate, mai mult de 100.000 de români se află în Catalonia. Religioși în profunzime, români cristiani și ortodoxi au descoperit în Catalonia, a doua casă a lor. O limbă similară care descinde din latină (4000 de cuvinte asemănătoare), o religie cristiană cu rădăcini antice și o cultură europeană îmbunătățesc conviețuirea dintre cele două comunități. Limba catalană reprezintă pentru români nu doar o necesitate lingvistică, ci și o îmbunătățire a acelaiași bagaj lingvistic care este limba latină.

Preot Aurel Bunda
Parohia Ortodoxă Română Sant Jordi din Barcelona

Religia ortodoxă și cultura românească în Catalonia

În zilele noastre, există diverse tradiții și obiceiuri care ne aduc aminte de legăturile istorice existente între comunitatea română și Catalonia. De exemplu, sărbătoarea Sfântului Nicolae pe 6 decembrie, când se oferă cadouri copiilor în timp ce aceștia dorm, este foarte asemănătoare cu ziua în care vin Regii în Catalonia care se sărbătoresc pe 6 ianuarie. Sau obiceiurile dinaintea Crăciunului în România, tăierea porcului, care încă mai pot fi descoperite în multe localități din Catalonia.

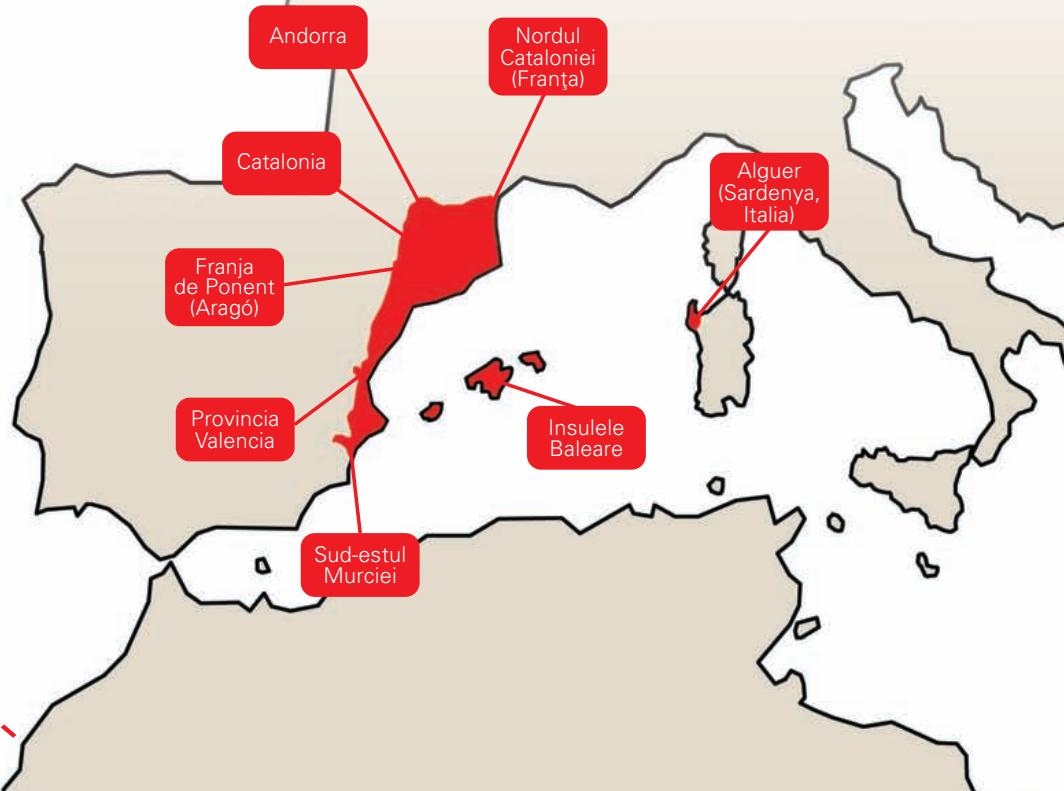
De asemenea descoperim o mare asemănare între elemente culturale cum ar fi sărba și sardana, dansuri care se execută într-o formă similară, compasul muzicii și ritmul fiind identice; elemente de îmbrăcăminte cum ar fi căciula și fesul catalan; sau în gastronomie, cu exemple de mâncare similară cum sunt cârnăciorii care se servesc în taverenele rurale românești și llonganissa catalana.

Catalana, o limbă a milioanelor de europeni

Pe teritoriul unde se vorbește limba catalană trăiesc peste 13 milioane de persoane. Dintre acestea, 11.5 milioane o înțeleg și 9 milioane o vorbesc. Numărul persoanelor care o vorbesc este superior sau aproape egal cu celor care vorbesc în Europa, limba daneză, suedeză, greacă sau portugheză.

Catalana este unica limbă proprie și oficială care se vorbește în zona Vall d'Aran din Catalonia, Insulele Baleare și mare parte din Provincia Valencia. În Andorra, catalana este unica limbă oficială, în timp ce în zona Franja del Ponent, nordul Catalonia și l'Alquer, limba catalană se bucură de diferite grade de recunoaștere.

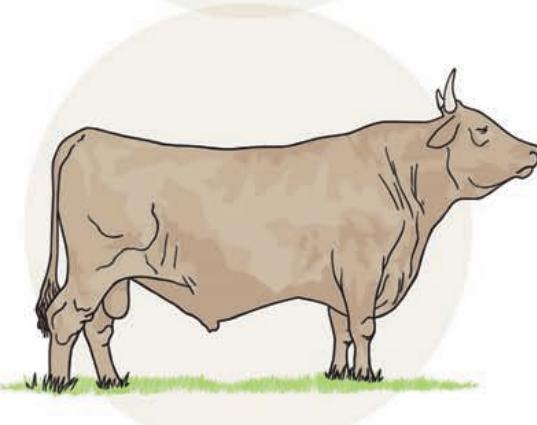
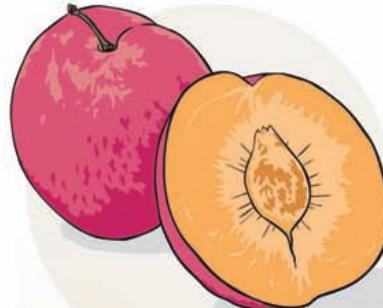

Catalana și româna, limbi înfrățite

Născute din latină, limbile romanice sunt “înfrățite” și au un aer familiar, care este foarte ușor de observat în vocabularul său.

Faptul că împart aceleași rădăcini lingvistice și existența legăturilor istorice puternice între cele două comunități face ca româna și catalana să aibă mai mult de 300 de cuvinte identice:

Casa
CASA

Foc
FOC

Transport
TRANSPORT

Bou
BOU

Mecànici
MECANIC

Nas
NAS

Pruna
PRUNA

Ràdio
RADIO

Informàtic
INFORMATIC

Drac
DRAC

Agenda
AGENDA

Catalana, o limbă care oferă oportunități

- ✓ Îți poate îmbunătății perspectivele de angajare, pentru că sunt locuri de muncă, unde este necesar să o vorbești și să o înțelegi.
- ✓ Îți va facilita relația cu administrația publică.

- ✓ Îți va fi utilă pentru a studia sau pentru a ajuta copiii tăi care merg la școală.
- ✓ Îți va permite să-ți dezvolți rețeaua de prieteni și relațiile sociale.
- ✓ Îți va fi utilă ca să accezi la resurse și servicii diverse.

Catalana, limbă comună

lengua común

Catalana, limbă comună

El català, llengua comuna

Catalana, limbă comună

Unde pot să învăț catalana?

Associació Romanesa de Catalunya
(ASOCROM)
C. Villarroel 10, Baixos - 08011 Barcelona
Tel. 93 423 91 33
A/e secretaria@asocrom.org
www.asocrom.org

Consorci per a la Normalització Lingüística
(CPNL)
C. de Mallorca, 272, 8è - 08037 Barcelona
Tel. 93 272 31 00
A/e cpnl@cpnl.cat
www.cpnl.cat

© Parròquia Ortodoxa Romanesa de Sant Jordi de Barcelona
© ASOCROM - Associació Romanesa de Catalunya
© Plataforma per la Llengua
Depozit legal: B - 22.928 - 2011
Barcelona, decembrie 2010

Scrijiniute:

Coordinator: Gemma Ponsa
Textele: ASOCROM și Plataforma per la Llengua
Desenul grafic și machetarea: Josep Ramon Canellas
Illustrații: Christian Iranzo
Tipografia: SYL
Traducere din catalană în română: ASOCROM
Corectarea textului în limba catalană: Jordi Manent
Tiraj: 3.000 de exemplare

În colaborare cu:
Oficina d'Afers Religiosos de l'Ajuntament de Barcelona